

Bruselj, 23. maj 2022
(OR. en)

9378/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0159 (NLE)

FISC 116
ECOFIN 464
ENER 188

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	20. maj 2022
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 219 final
Zadeva:	Predlog IZVEDBENEGA SKLEPA SVETA o dovoljenju Finski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, ki se dobavlja nekaterim toplotnim črpalkam, električnim kotlom in recirkulacijskim vodnim črpalkam

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 219 final.

Priloga: COM(2022) 219 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.5.2022
COM(2022) 219 final

2022/0159 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Finski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, ki se dobavlja nekaterim toplotnim črpalkam, električnim kotlom in recirkulacijskim vodnim črpalkam

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Obdavčitev energentov in električne energije v Uniji ureja Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije¹ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o obdavčitvi energije ali Direktiva).

V skladu s členom 19(1) Direktive, poleg določb zlasti iz členov 5, 15 in 17, lahko Svet na predlog Komisije kateri koli državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj ravni obdavčitve zaradi upoštevanja posebnih politik.

Finski organi so z dopisom z dne 6. avgusta 2021, ki mu je sledila nadaljnja korespondenca z dne 4. novembra 2021 ter 26. januarja in 16. februarja 2022, zaprosili za dovoljenje za uporabo znižane stopnje obdavčitve za električno energijo, ki se uporablja za pogon nekaterih toplotnih črpalk, električnih kotlov in recirkulacijskih vodnih črpalk. Zaprošeno obdobje veljavnosti znaša šest let, in sicer od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027, kar je v okviru najdaljšega dopustnega obdobja v skladu s členom 19 direktive o obdavčitvi energije. Cilj tega predloga je odobriti navedeno dovoljenje z odstopanjem, veljavnim za šest let, kot je bilo zaproseno, do 31. decembra 2027.

Finska prosi za dovoljenje za uporabo nacionalne stopnje, določene za poslovno uporabo električne energije v višini 0,63 EUR/MWh (stopnja z oznako „kategorija II“ po finski zakonodaji, ki zajema le nekatere poslovne sektorje²), ki presega najnižjo stopnjo iz direktive o obdavčitvi energije za poslovno uporabo električne energije v višini 0,5 EUR/MWh³, za: toplotne črpalke in električne kotle, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotne črpalke z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijske vodne črpalke v geotermalnih toplarnah. V zvezi s tem bi moral biti glede na informacije, ki so jih predložili finski organi, ukrep usmerjen v določeno posebno poslovno in neposlovno uporabo električne energije⁴. Nacionalna stopnja, ki se uporablja za električno energijo za neposlovno uporabo (stopnja, imenovana „kategorija I“ v skladu s finskimi pravili, ki zajema vse, kar ne spada v kategorijo II, vključno z gospodinjstvi), je 22,53 EUR/MWh, kar je precej nad ustrezno najnižjo stopnjo iz direktive o obdavčitvi energije 1 EUR/MWh⁵.

¹ UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

² Finski organi so pojasnili, da se nižja („kategorija II“) stopnja davka na električno energijo uporablja za sektorje, kot so industrija, kmetijstvo, rudarstvo in podatkovni centri.

³ Člen 10(1) in Priloga I, Preglednica C, k Direktivi.

⁴ V zvezi s tem so finski organi na primer poudarili, da lahko stanovanjska zadruga sama upravlja toplotno črpalko, vendar je mogoče, da ista stanovanjska zadruga kupi storitev toplotnih črpalk pri energetskega podjetja. Z vidika cilja ukrepa ne bi bilo upravičeno, da bi bila davčna obravnava v teh primerih različna glede na to, ali je upravljavec stanovanjska zadruga ali energetska podjetje. Poleg tega so fizične dobavne verige električne energije v nepremičnini pogosto zelo zapletene, saj so v isti stavbi različni akterji (z enim električnim priključkom) – v isti stavbi so pogosto stanovanjski in poslovni prostori. Zato v nekaterih primerih ne bi bilo mogoče ločevati poslovnih in stanovanjskih prostorov v nepremičninskem omrežju, da bi se izvedlo znižanje davka. Nazadnje so finski organi poudarili, da lahko stanovanjska zadruga proda toploto, ki jo proizvede, nazaj v omrežje za daljinsko ogrevanje, v tem primeru pa ima lahko stanovanjska zadruga tudi poslovno naravo.

⁵ Člen 10(1) in Priloga I, Preglednica C, k Direktivi.

Cilj znižanja je zagotoviti spodbude za uvedbo in uporabo električne energije za ogrevanje, ki je sicer močno odvisno od fosilnih goriv, ki onesnažujejo okolje, ali biomase, ter spodbujati proizvodnjo toplote brez zgorevanja (toplotne črpalke lahko na primer kot vir toplote med drugim uporabljajo zunanjo temperaturo, toploto zemeljskega vira in globinsko geotermalno energijo, morsko in jezersko vodo ter toploto odpadne vode; kot viri toplote se lahko uporabijo tudi različni viri odpadne toplote iz industrije, podatkovnih centrov in drugih hladilnih sistemov), da bi se zmanjšale emisije ter varčevalo s fosilnimi in obnovljivimi naravnimi viri.

Znižana stopnja bi se uporabljala za toplotne črpalke in električne kotle v omrežju za daljinsko ogrevanje, toplotne črpalke zunaj omrežja za daljinsko ogrevanje z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW in recirkulacijske vodne črpalke v geotermalnih toplarnah. V skladu z utemeljitvijo Finske obdavčitev vseh toplotnih črpalk in električnih kotlov po nižji stopnji ne bi bila upravičena in dobro utemeljena iz več razlogov.

Glede toplotnih črpalk se na primer šteje, da so manjše črpalke, ki niso zajete v zahtevanem ukrepu, že zelo konkurenčne. Poleg tega bi uporaba davka na električno energijo kategorije II za te črpalke zahtevala ločeno merjenje električne energije za zadevne namene in registracijo upravičencev. Na Finskem je več kot 1,1 milijona toplotnih črpalk, zato bi bilo število zelo veliko, upravno breme za različne strani pa znatno.

Nasprotno pa bi na podlagi ocen finskih organov za leto 2022 izbrana merila zmanjšala število upravičencev na manj kot sto.

Ukrep bi se uporabljal za upravičence, ki bi plačali 2,19 centa/kWh manj od standardne stopnje, kar bi pomenilo 10–15 milijonov EUR davčnih odhodkov v obliki nižjih davčnih prihodkov (po ocenah za leto 2022).

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Določbe direktive o obdavčitvi energije

Obdavčitev električne energije ureja direktiva o obdavčitvi energije. Natančneje, člen 10 in Priloga I, Preglednica C, k navedeni direktivi določata ustrezne najnižje ravni obdavčitve, razčlenjene na poslovno in neposlovno rabo, in sicer 0,5 EUR/MWh oziroma 1 EUR/MWh.

Člen 11 Direktive med drugim vsebuje opredelitev „poslovne uporabe“ in državam članicam omogoča, da omejijo področje uporabe znižane ravni obdavčitve za poslovno uporabo.

Finska je omejila področje uporabe nižje stopnje davka na električno energijo za poslovno uporabo, tj. stopnje kategorije II v višini 0,63 EUR/MWh, na nekatere poslovne sektorje, in sicer industrijo, kmetijstvo, rudarstvo in podatkovne centre.

Druga poraba električne energije, kot je električna energija, ki jo porabijo gospodinjstva, spada v davčno kategorijo I, ki znaša 22,53 EUR/MWh.

Predlagana znižana davčna stopnja v višini 0,63 EUR/MWh za električno energijo bi zajemala toplotne črpalke in električne kotle, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje. Toplotne črpalke z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijske vodne črpalke v geotermalnih toplarnah bi bile upravičene do nižjega davka na električno energijo.

Zaradi dosledne in enotne uporabe ter praktičnega izvajanja bi se nižja davčna stopnja za električno energijo uporabljala ne le za nekatere poslovne namene, ampak tudi za nekatere posebne neposlovne namene, za katere bi morala veljati višja stopnja obdavčitve v okviru finske stopnje kategorije I v višini 22,53 EUR/MWh. Finski organi so v zvezi s tem, da bi dodatno utemeljili svoj zahtevek, poudarili tudi, da člen 15(1)(h) Direktive državam članicam omogoča uporabo izjeme glede ravni obdavčitve električne energije, ki jo uporabljajo gospodinjstva, medtem ko bi v njihovi državi obdavčitev električne energije za gospodinjstva ostala zelo visoka⁶ (kategorija I finskih davčnih stopenj je določena na 22,53 EUR/MWh, kar je precej nad najnižjo ravno EU). Zahtevana nacionalna davčna stopnja bi vendarle bila višja od najnižje ravni obdavčitve za poslovno uporabo v skladu z direktivo o obdavčitvi energije.

Člen 19(1), prvi pododstavek, Direktive določa:

Razen določb prejšnjih členov, zlasti členov 5, 15 in 17, lahko Svet, na predlog Komisije, državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj zaradi upoštevanja posebnih politik.

Možnost uvedbe davčne olajšave (znižana stopnja davka na električno energijo) za električno energijo, dobavljeno toplotnim črpalkam, električnim kotlom in recirkulacijskim vodnim črpalkam, ki izpolnjujejo določene pogoje, se lahko predvidi v skladu s členom 19 direktive o obdavčitvi energije, saj je njegov namen državi članici prosilki omogočiti, da uvede dodatno znižanje zaradi upoštevanja posebnih vidikov politike. Podpora elektrifikaciji sektorja končne uporabe na področju ogrevanja in spodbujanje proizvodnje toplote brez zgorevanja za zmanjšanje emisij ter varčevanje s fosilnimi in obnovljivimi naravnimi viri se lahko štejeta za taka posebna vidika politike. Cilj Finske je, da do leta 2035 postane podnebno nevtralna. Zahtevani ukrep bi spodbudil doseganje tega cilja.

Finska je zahtevala, da se ukrep uporablja šest let (od 1. januarja 2022), kar je najdaljše obdobje iz člena 19(2) Direktive. Praviloma bi moralo biti obdobje uporabe odstopanja dovolj dolgo, da se spodbudijo naložbe v ciljno usmerjene rešitve za ogrevanje na električno energijo. To obdobje bo zagotovilo največjo možno pravno varnost za zadevne naložbe.

Vendar pa odstopanje ne bi smelo ogroziti nadaljnjega razvoja obstoječega pravnega okvira, treba pa bi bilo tudi upoštevati sedanjo revizijo direktive o obdavčitvi energije in možnost, da Svet sprejme pravni akt na podlagi predloga Komisije za prenovitev direktive o obdavčitvi energije⁷.

Čeprav se zdi v teh razmerah ustrezno, da se zahtevek za dovoljenje odobri za zahtevano obdobje, bi morala biti veljavnost odstopanja odvisna od začetka uporabe splošnih določb v zvezi s to zadevo pred 31. decembrom 2027.

Pravila o državni pomoči

⁶ Isti organi so ugotovili, da se v njihovi državi približno polovica električne energije porabi v višji davčni kategoriji I, pri čemer gospodinjstva predstavljajo nekoliko več kot polovico porabe v tej davčni kategoriji. Predlagana davčna sprememba pa bi zadevala približno 1 % skupne davčne osnove za obdavčitev električne energije v državi.

⁷ Predlog direktive Sveta o prestrukturiranju okvira Unije za obdavčitev energentov in električne energije (prenovitev) z dne 14. julija 2021 (COM(2021) 563 final 2021/0213 (CNS)). V okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ je cilj predloga med drugim spodbujanje elektrifikacije in uporabe bolj trajnostnih virov energije; poleg tega ohranja sedanjo možnost, da države članice zaprosijo za odstopanja.

Predvidena znižana davčna stopnja v višini 0,63 EUR/MWh je višja od najnižje ravni obdavčitve električne energije za poslovno uporabo v EU v skladu s členom 10 in Prilogo I, Preglednica C, k Direktivi 2003/96/ES.

Ukrep lahko pomeni državno pomoč v skladu s členom 107(1) PDEU. Ker znižana stopnja presega minimalne stopnje v EU, bi se za ukrep uporabljal člen 44 Uredbe št. 651/2014/EU (uredba o splošnih skupinskih izjemah)⁸. Po izteku obdobja veljavnosti uredbe o splošnih skupinskih izjemah 31. decembra 2023 bo pomoč še naprej izvzeta v prilagoditvenem obdobju šestih mesecev (glej člen 58(4) uredbe o splošnih skupinskih izjemah). Ta sklep ne posega v veljavna pravila o državni pomoči v obdobju, ki ga odstopanje zajema.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Okoljska politika in politika podnebnih sprememb

Cilj zahtevanega ukrepa je spodbujati proizvodnjo toplote brez zgorevanja za zmanjšanje emisij ter varčevanje s fosilnimi in obnovljivimi naravnimi viri. Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka⁹ v členu 13 državam članicam nalaga, da zagotovijo, da vrednosti nekaterih onesnaževal zraka ostanejo pod mejnimi vrednostmi, ciljnimi vrednostmi in drugimi standardi kakovosti zraka, določenimi v Direktivi.

Poleg tega je mešanica virov električne energije na Finskem sestavljena predvsem iz električne energije iz obnovljivih virov (47 %) in jedrske energije (35 %)¹⁰, ki sta brezogljična oziroma nizkoogljična vira. Zato se pričakuje, da bo nadaljnja elektrifikacija obsežnih ogrevalnih naprav prinesla znatne okoljske in podnebne koristi.

Zato je ukrep združljiv z okoljsko in energetske politiko EU, zlasti zelenim dogovorom EU, svežnjem „Pripravljeni na 55“, ki spodbuja elektrifikacijo, in dolgoročno agendo za razogljičenje do leta 2050, v kateri ima elektrifikacija osrednjo vlogo.

Energetska politika

Ukrep bi prispeval k uresničevanju ambicij zelenega dogovora EU, zlasti v okviru strategije EU za povezovanje energetskega sistema¹¹.

Strategija EU za povezovanje energetskega sistema zagotavlja okvir za prehod na zeleno energijo. Sedanji model, v katerem poraba energije v prometu, industriji, plinu in stavbah poteka v „silosih“ – vsak sektor z ločenimi vrednostnimi verigami, pravili, infrastrukturo, načrtovanjem in operacijami – ne more doseči podnebne nevtralnosti do leta 2050 na stroškovno učinkovit način. Zahtevani ukrep bi spodbudil povezovanje sektorja končne uporabe ogrevanja z drugimi sektorji končne uporabe. V skladu s strategijo bi zahtevani ukrep znižal tudi stroške inovativnih rešitev, ki jih je treba vključiti v energetske sistem EU. Zahtevani ukrep bi neposredno prispeval k dvema od treh stebrov strategije EU za povezovanje energetskega sistema.

⁸ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

⁹ Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L 152, 11.6.2008, str. 1).

¹⁰ European Commission: Statistični podatki držav o energetiki

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Spodbujanje podnebno nevtralnega gospodarstva: strategija EU za povezovanje energetskega sistema, COM(2020) 299 final, 8.7.2020.

Prvič, k bolj „krožnemu“ energetskega sistemu, v središču katerega je energetska učinkovitost. V strategiji so opredeljeni konkretni ukrepi za uporabo načela „energijska učinkovitost na prvem mestu“ v praksi in za učinkovitejšo uporabo lokalnih virov energije v stavbah ali skupnostih. Obstaja veliko možnosti za ponovno uporabo odpadne toplote iz industrijskih obratov, podatkovnih centrov ali drugih virov, pa tudi energije, proizvedene iz bioloških odpadkov ali v čistilnih napravah za odpadno vodo. Cilj ukrepa, ki ga je zahtevala Finska, je med drugim podpreti uporabo odpadne toplote iz virov, ki so izrecno navedeni v strategiji.

Drugič, večjo neposredno elektrifikacijo sektorjev končne uporabe. Ker je v sektorju električne energije prisoten največji delež obnovljivih virov energije, bi bilo treba, kjer je to mogoče, vse bolj uporabljati električno energijo, na primer za toplotne črpalke v stavbah. Cilj ukrepa, ki ga je zahtevala Finska, je podpreti uporabo električne energije v skladu s strategijo.

Navedeni ukrep bi spodbudil povezovanje energetskega sistema, saj omrežja za daljinsko ogrevanje omogočajo večjo prožnost in zmožnost shranjevanja električne energije v obliki toplote v primerjavi z ločenimi rešitvami ogrevanja stavb. Finska že ima dobro razvito infrastrukturo za daljinsko ogrevanje, ki lahko služi temu namenu.

Zahtevano odstopanje glede uporabe nižje davčne stopnje bi se med drugim uporabljalo tudi za nekatere električne kotle. Takšno znižanje lahko prispeva tudi k povezovanju energetskega sistema in vključevanju električne energije iz obnovljivih virov v sistem. Električni kotli se lahko uporabljajo za proizvodnjo toplote v omrežjih za daljinsko ogrevanje, zlasti v času presežka električne energije in nizkih cen električne energije. To na primer omogoča uporabo vetrne energije za proizvodnjo daljinskega ogrevanja. Majhni naložbeni stroški električnih kotlov omogočajo donosnost z le nekaj obratovalnimi urami, proizvodnja toplote pa lahko poteka le v primeru prevelike oskrbe z električno energijo. To lahko prispeva k ohranjanju stabilnosti elektroenergetskega sistema. Učinek obdavčitve električne energije na stroške proizvodnje toplote je trenutno velik, pri čemer bi bil zdaj lahko, kot je bilo že navedeno, dober trenutek za uporabo navedenih naprav. Električni kotli se lahko kombinirajo z zmogljivostjo shranjevanja toplote, ki omogoča shranjevanje presežne električne energije kot toplote.

Ukrep, ki ga je zahtevala Finska, je tudi v skladu s strategijo EU za ogrevanje in hlajenje¹², ki opozarja na koristi nadomestitve rešitev za ogrevanje, ki temeljijo na fosilnih gorivih, s toplotnimi črpalkami in uporabo odpadne toplote. V strategiji je navedeno, da lahko toplotne črpalke eno enoto električne energije pretvorijo v tri ali več enot ogrevanja ali hlajenja.

Navedene koristi so poudarjene tudi v okviru direktive EU o energetske učinkovitosti in zlasti priporočila Komisije o vsebini celovite ocene možnosti za učinkovito ogrevanje in hlajenje iz člena 14 Direktive 2012/27/EU¹³ (direktiva o energetske učinkovitosti).

Notranji trg in poštena konkurenca

¹² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za ogrevanje in hlajenje (COM(2016) 051 final, z dne 16. februarja 2016).

¹³ Priporočilo Komisije (EU) 2019/1659 z dne 25. septembra 2019 o vsebini celovite ocene možnosti za učinkovito ogrevanje in hlajenje iz člena 14 Direktive 2012/27/EU.

Ukrep bi bil na voljo vsem upravljavcem iz EU brez diskriminacije. Znižana stopnja bi se uporabljala za vse proizvajalce toplote, ki uporabljajo toplotne črpalke in električne kotle, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotne črpalke z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki se uporabljajo zunaj omrežja za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijske vodne črpalke v geotermalnih toplarnah.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 19 Direktive Sveta 2003/96/ES.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Področje posredne obdavčitve, ki ga obravnava člen 113 PDEU, samo po sebi ni v izključni pristojnosti Evropske unije v smislu člena 3 PDEU.

Vendar ima Svet v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES v okviru sekundarne zakonodaje izključno pristojnost, da državam članicam dovoli uporabo nadaljnjih izjem ali znižanj v smislu navedene določbe. Zato države članice ne morejo prevzeti te naloge Sveta. Posledično se načelo subsidiarnosti za ta izvedbeni sklep ne uporablja. Vsekakor pa tega dokumenta v skladu s Protokolom št. 2 k Pogodbama ni treba posredovati nacionalnim parlamentom za preverjanje skladnosti z načelom subsidiarnosti, saj ne gre za osnutek zakonodajnega akta.

- **Sorazmernost**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti. Znižanje davkov ne presega tega, kar je potrebno za doseganje zadevnega cilja.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je izvedbeni sklep Sveta. Člen 19 Direktive 2003/96/ES določa le to vrsto ukrepa.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Za ta ukrep ni potrebna ocena obstoječe zakonodaje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ta predlog temelji na zahtevi Finske in zadeva le to državo članico.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

- **Ocena učinka**

Ta predlog se nanaša na dovoljenje posamezni državi članici na njeno zahtevo in ne zahteva ocene učinka.

Po vsej EU je sektor končne uporabe ogrevanja na splošno odvisen od zgorevanja fosilnih goriv. Po podatkih Eurostata (NRG_BAL_PEH) se 70 % pridobljene toplote proizvede iz fosilnih goriv. Toplotne črpalke so med drugim električne alternative proizvodnji toplote, ki

temelji na fosilnih gorivih. Ker mešanico virov električne energije na Finskem sestavljajo predvsem energija iz obnovljivih virov (47 %) in jedrska električna energija (35 %), ki sta brezogljična ali nizkoogljična, se pričakuje, da bo nadaljnja elektrifikacija obsežnih naprav za ogrevanje prinesla znatne okoljske koristi. Poleg tega lahko navedene koristi prispevajo k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev Unije.

Glede zlasti toplotnih črpalk in daljinskega ogrevanja je v skladu s študijo, ki jo je naročila finska vlada, leta 2020 na Finskem 11 % celotne proizvodnje daljinskega ogrevanja temeljilo na virih odpadne toplote. Neizkoriščen potencial odvečne toplote in odpadne toplote je ocenjen kot znaten, vendar je uporaba različnih tokov toplote pri daljinski proizvodnji toplote pogosto težavna, izvedljivost in donosnost uporabe odpadne toplote pa se zelo razlikujeta. Stroški električne energije za uporabo toplotnih črpalk so osrednji dejavnik, ki vpliva na donosnost naložb in uporabe toplotnih črpalk. Glede na sedanjo stopnjo davka na električno energijo na Finskem je delež davka na električno energijo pomemben del skupnih stroškov električne energije. Na podlagi analiziranih študij primerov je stroškovni učinek obdavčitve električne energije približno 10–20 % skupnih stroškov toplotne črpalke, če se upoštevajo operativni in naložbeni stroški. Če bi se toplotne črpalke, ki se uporabljajo pri daljinski proizvodnji toplote, prenesle v nižjo kategorijo davka na električno energijo kategorije II, kot je zahtevala Finska, bi to znatno znižalo povprečne proizvodne stroške različnih rešitev toplotnih črpalk. To bo verjetno povečalo zanimanje za naložbe v toplotne črpalke. Trenutno so rešitve za proizvodnjo toplote, ki temeljijo na uporabi goriva, zlasti lokalne biomase, običajno stroškovno učinkovitejše v primerjavi z rešitvami toplotnih črpalk. Ker Finska zmanjšuje uporabo fosilnih goriv in šote, bi to pomenilo, da bi se uporaba biomase v proizvodnji daljinskega ogrevanja hitro povečala. Povečanje uporabe odpadne toplote in različnih rešitev toplotnih črpalk bi lahko zmanjšalo povečanje uporabe biomase.

Poleg tega je v študiji poudarjeno, da uporaba odpadne toplote pogosto vsebuje negotovosti v zvezi z zanesljivostjo oskrbe s toploto, morebitnimi tveganji nasprotne stranke in tveganji, povezanimi z naložbenimi stroški in razpoložljivostjo toplote. Poleg tega so nekatere tehnologije, kot je proizvodnja geotermalne energije, še vedno v začetni fazi. Znižanje davka na električno energijo za toplotne črpalke bi izboljšalo konkurenčnost toplotnih črpalk v primerjavi z drugimi tehnologijami za proizvodnjo toplote ter bi lahko delno izravnalo druga tveganja in negotovosti, povezane z naložbami v toplotne črpalke.

Nazadnje, kot so ugotovili finski organi, ukrep vključuje vprašanja, ki jih je tehnično težko izvesti. Ukrep bi bilo treba izvajati na dobro usmerjen, nevtralen in pošten način. Po njihovih ocenah naj bi proračunski odhodki v letu 2022 znašali od 10 do 15 milijonov EUR.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne predvideva poenostavitve. Je rezultat zahtevka Finske in zadeva le to državo članico.

- **Temeljne pravice**

Ukrep ne vpliva na temeljne pravice.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta ukrep Uniji ne nalaga finančnega ali upravnega bremena. Predlog zato ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Načrt za izvedbo ni potreben. Ta predlog se nanaša na dovoljenje za znižanje davka za eno samo državo članico na njeno lastno zahtevo. Nanaša se na omejeno obdobje. Veljavna davčna stopnja bi bila višja od najnižje ravni obdavčitve električne energije za poslovno uporabo, določene v direktivi o obdavčitvi energije. Zato bi spoštovala najnižjo raven, ki je v Direktivi določena za poslovno uporabo. Ukrep je mogoče oceniti v primeru zahtevka za podaljšanje po izteku prvotno odobrenega obdobja veljavnosti.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Za predlog niso potrebni obrazložitveni dokumenti o prenosu.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 določa, da bo Finski dovoljeno uporabljati znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, dobavljeno za naslednje namene: toplotne črpalke in električne kotle, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotne črpalke z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki se uporabljajo zunaj omrežja za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijske vodne črpalke v geotermalnih toplarnah. Davčna stopnja ne sme biti manjša od 0,50 EUR/MWh, kar je najnižja raven obdavčitve električne energije za poslovno uporabo, ki jo določa Direktiva.

Člen 2 določa, da se zahtevano dovoljenje odobri z učinkom od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027, kar je najdaljše obdobje, ki ga dovoljuje Direktiva.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Finski, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, ki se dobavlja nekaterim toplotnim črpalkam, električnim kotlom in recirkulacijskim vodnim črpalkam

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije¹⁴ ter zlasti člena 19 Direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Finska je z dopisom z dne 6. avgusta 2021 zaprosila za dovoljenje, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, ki se dobavlja toplotnim črpalkam in električnim kotlom, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotnim črpalkam z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijskim vodnim črpalkam v geotermalnih toplarnah. Finski organi so 4. novembra 2021, 26. januarja 2022 in 16. februarja 2022 predložili dodatne informacije in pojasnila v podporo prošnji.
- (2) Finska namerava s predvideno znižano stopnjo povečati elektrifikacijo sektorja končne uporabe ogrevanja in spodbujati proizvodnjo toplote brez zgorevanja za zmanjšanje emisij. Pričakuje se, da bo večja uporaba električnih ogrevalnih naprav prinesla okoljske in podnebne koristi.
- (3) Dovolitev Finski, da uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, ki se dobavlja toplotnim črpalkam in električnim kotlom, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotnim črpalkam z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijskim vodnim črpalkam v geotermalnih toplarnah, ne presega tistega, kar je potrebno za povečanje elektrifikacije sektorja končne uporabe ogrevanja. Takšne ogrevalne naprave spodbujajo zeleni prehod in zmanjšujejo uporabo proizvodnje toplote na podlagi goriv. Navedene naprave še niso konkurenčne na trgu, ukrep pa omejuje upravno breme. Malo verjetno je, da bi ukrep v času veljavnosti povzročil znatna izkrivljanja konkurence, zato ne bo negativno vplival na pravilno delovanje notranjega trga.
- (4) Vsako dovoljenje, odobreno na podlagi člena 19(2) Direktive 2003/96/ES, je strogo časovno omejeno. Da bi se zagotovilo, da je obdobje veljavnosti dovoljenja dovolj dolgo, da zadevnih gospodarskih subjektov ne odvrne od potrebnih naložb, je ustrezno, da se dovoljenje odobri od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027. Če Svet

¹⁴ UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

na podlagi člena 113 ali katere koli druge ustrezne določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije uvede spremenjeni splošni sistem za obdavčitev energentov in električne energije ter to dovoljenje glede na te spremembe ni več ustrezno, je treba za ohranitev nadaljnjega splošnega razvoja obstoječega pravnega okvira predvideti možnost, da to dovoljenje preneha veljati na dan začetka veljavnosti zadevnih splošnih pravil.

- (5) Da bi se upravljavcem obratov omogočilo spodbujanje toplotnih črpalk in električnih kotlov, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje, toplotnih črpalk z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje, in recirkulacijskih vodnih črpalk v geotermalnih toplarnah, bi bilo treba zagotoviti, da lahko Finska uporabi zahtevano znižanje davka z učinkom od 1. januarja 2022.
- (6) Ta sklep ne posega v uporabo pravil Unije o državni pomoči –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pod pogojem, da se upošteva najnižja raven obdavčitve iz člena 10 Direktive 2003/96/ES, kot je določena za poslovno uporabo v Prilogi I, Preglednica C, k navedeni direktivi, se Finski dovoli, da uporablja znižano stopnjo obdavčitve za električno energijo, dobavljeno:

- (a) toplotnim črpalkam in električnim kotlom, ki proizvajajo toploto za omrežje za daljinsko ogrevanje;
- (b) toplotnim črpalkam z nazivno izhodno toplotno močjo najmanj 0,5 MW, ki niso priključene na omrežje za daljinsko ogrevanje;
- (c) recirkulacijskim vodnim črpalkam v geotermalnih toplarnah.

Člen 2

Ta sklep se uporablja od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027.

Če Svet na podlagi člena 113 ali druge relevantne določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije uvede spremenjeni splošni sistem za obdavčitev energentov in električne energije ter dovoljenje iz člena 1 tega sklepa glede na te spremembe ni več ustrezno, ta sklep preneha veljati na dan začetka veljavnosti zadevnih splošnih pravil.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Republiko Finsko.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*